

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobijo se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 6 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Domovinska postava.

Državni zbor je ravnokar sprejel novo domovinsko postavo po vladnem načrtu z malimi spremembami. Upati je, da jo potrdi tudi gosposka zbornica, in tako se bo kmetom vsaj ena dolgoletna želja izpolnila. Bil je res že skrajni čas, da se je domovinska postava predelala. Ako si govoril s kmečkimi župani, tožili so vsi enako, da jim nobena reč ni toliko težav napravljala, kakor skrb za obilno število revežev, ki so prebivali v tujih krajih, od domače občine pa podporo zahtevali, kakor jim je velela stara domovinska postava. Bolj ko se kmetom slabo godi, bolj tišči ljudstvo v mesta in v tovarne.

Marsikdo je že v mladih letih svoj rojstni kraj zapustil; v mestu je našel dober zaslužek, pa ga tudi tam pustil, kar je seveda ugajalo mestnim trgovcem in krčmarjem. Ko se je pa postaral, da ni mogel več služiti, in je začel pomoči iskati, niso mu v mestu nič dali, ne denarne podpore, ne dovoljenja za beračenje, rekli so mu: »Išči pomoči pri svoji domači občini, kjer si rojen in kamor spadaš!« Tako je padlo na kmečke občine silno težko breme. Bolj reven ko je bil kak kraj, več ljudi ga je zapustilo, in toliko več revežev se je moralo čez nekaj let podpirati.

Naj je bila občina še tako revna, par goldinarjev podpore vsaki mesec morala je vsakemu revežu poslati. Če se je župan izgovarjal, da nima denarja, pritožil se je revež na deželni odbor, in tisti je županu ukazal, da mora nekaj podpore dati. Da je denar vkup spravil, moral je župan občinsko doklado povišati, in posestniki so morali plačati.

To breme se bo kmetom po novi postavi zdatno olajšalo; kajti ona določuje, da spada vsak pod tisto občino, kjer že deset let prebiva; ako ima pa hišo ali obrtnijo ali kupčijo, da je davkom podvržen, prisedi domovinsko pravico že v petih letih. Kdor tedaj svojo rojstno kmečko občino zapusti in se v mesto poda, dobi v mestu domovinsko pravico in mora v boleznih ali starosti tam podporo dobiti, do svojega rojstnega kraja pa zgubi vse domovinske pravice. Tako se bodo kmečke občine mnogih revežev znebile.

Mestni poslanci so se tej postavi močno upirali, pa so morali vendar odjenjati. Zdaj pa tiščijo na to, naj bi skrb za reveže država prevzela. To bi bilo pa slabo za kmete; kajti država bi morala davke za toliko povišati, kar bi za reveže potrebovala, in velik del teh davkov bi zopet na kmete padel. Upamo pa, da se bo kmečkim poslancem posrečilo, to nakano meščanov zabraniti; saj vlada vendar dobro vé, da je v mestih več bogastva, ko na kmetih; kajti na deželi je malo ljudi, ki bi se v kočijah in na kolesih za kratek čas okoli vozili, brez dela dobro živeli in se po veseljah zabavali.

Trdo delo, črn kruh in velike skrbi, to je kmetova osoda.

So tudi na deželi nekatere občine, ki bodo po novi postavi v škodo prišle, namreč take, kjer se nahajajo tovarne in je torej mnogo revnega ljudstva. Vsem se pač ne more prav storiti, vendar pa bo velika večina kmečkih občin nove postave vesela; nekdo je izračunal, da je od sto kmečkih občin 95 po tej postavi na boljem in le pet na slabšem. Najbolj pravično bi bilo, ko bi tovarne, rudniške jame in fužine same skrbele za svoje delavce, da bi v starosti ne prišli sosedom na žlico.

Prošnja ptujskega okr. odbora za državno podporo.

Dne 16. oktobra se je naš vrli poslanec, veleč. g. dr. Gregorec obrnil v zbornici poslancev na Dunaju do vlade s sledečo peticijo ali prošnjo, ki se je po njegovi želji vsprejela v stenografični protokol ali zapisnik. Prošnja se glasi:

Slavna zbornica! V ptujskem okraju se pečajo ljudje večinoma le s poljedelstvom in vinorejo. Haloške vinograde pa uničuje precej let sem trtna uš; zasledili so jo že na vseh krajih ob desnem bregu Drave, kjerkoli se sadi trta. Lani se je prikazala tudi na levem bregu v dveh občinah. Ne bo dolgo, da je bodo vsi vinogradi polni. V Halozah je mnogo vinogradov popolnoma uničenih; oni pa, ki še niso do cela uničeni, pač pa okuženi, nesejo prav malo in še to malo bode kmalu zginilo. A popravljajo se vinogradi le počasi. Zakaj? Zato, ker primanjkuje posestnikom potrebnih pomočkov, da bi popravljanje v vinogradih res kaj izdalo. Ta žalostna osoda tukajšnjih vinogradnikov pa je postala letos še bridkejša.

Meseca maja in junija je skoraj neprestano in hudo deževalo. Preobilna voda je odnesla veliko rahle t. j. najboljše zemlje raz hribe in gorice v doline in ravnine ter tam podsula travnike z blatom in s švižcem. Vsled vednega deževja tudi grozdje ne more biti kaj prida; namesto zažetih grozdov visijo na trsu le češulje.

Pa to še ni vse! Julija in avgusta meseca je pobila vrhu tega še tudi toča malo da ne vse občine tega okraja; torej tudi prihodnja leta ne bo veliko pričakovati v vinogradih. — Poljski pridelki so bili letos vsled deževja že itak slabi, takorekoč vodeni in premočeni, a toča jih je tako poškodovala, da se v nekaterih občinah resno bojijo lakote. Uradno se ceni po toči in povodnji v ptujskem okraju povzročena škoda na 180.000 gld.; oni, ki so prišli takorekoč na nič, trpijo 80.000 gld., v celem okraju pa 200.000 gld. škode.

C. kr. okr. glavarstvo je vse potrebno ukrenilo, da